

MATEMATIKA ROZŠIŘUJÍCÍ

MXMVD21C0T01

DIDAKTICKÝ TEST

Maximální bodové hodnocení: 50 bodů
Hranice úspěšnosti: 33 %

1 Základní informace k zadání zkoušky

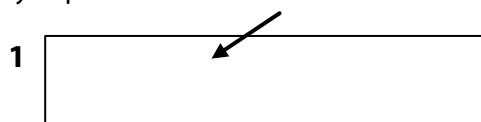
- **Didaktický test** obsahuje **22 úloh**.
- **Časový limit** pro řešení didaktického testu je **uveden na záznamovém archu**.
- **Povolené pomůcky:** psací a rýsovací potřeby, Matematické, fyzikální a chemické tabulky a kalkulátor bez grafického režimu, bez řešení rovnic a úprav algebraických výrazů. Nelze použít programovatelný kalkulátor.
- U každé úlohy je uveden maximální počet bodů.
- Odpovědi píšete do záznamového archu.
- **Nejednoznačný nebo nečitelný zápis odpovědi bude považován za chybné řešení.**
- Poznámky si můžete dělat do testového sešitu, nebudou však předmětem hodnocení.
- První část didaktického testu (úlohy 1–11) tvoří **úlohy otevřené**.
- Ve druhé části didaktického testu (úlohy 12–22) jsou uzavřené úlohy, které obsahují nabídku odpovědí. U každé úlohy nebo podúlohy je **právě jedna odpověď správná**.
- Za neuvedené řešení či za nesprávné řešení úlohy jako celku **se neudělují záporné body**.

2 Pravidla správného zápisu odpovědí

- Odpovědi zaznamenávejte **modře nebo černě** písíčí propisovací tužkou, která píše **dostatečně silně a nepřerušovaně**.
- Budete-li rýsovat obyčejnou tužkou, následně obtáhněte čáry propisovací tužkou.
- Hodnoceny budou **pouze odpovědi uvedené v záznamovém archu**.

2.1 Pokyny k otevřeným úlohám

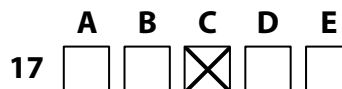
- Výsledky **píšete čitelně** do vyznačených bílých polí.

- Je-li požadován celý postup řešení, uveďte jej do záznamového archu. Pokud uvedete pouze výsledek, nebudou vám přiděleny žádné body.
- **Zápisy uvedené mimo** vyznačená bílá pole **nebudou hodnoceny**.
- Chybný zápis přeškrtněte a nově zapíšte správné řešení.

2.2 Pokyny k uzavřeným úlohám

- Odpověď, kterou považujete za správnou, zřetelně zakřížkujte v příslušném bílém poli záznamového archu, a to přesně z rohu do rohu dle obrázku.

- Pokud budete chtít následně zvolit jinou odpověď, pečlivě zabarvete původně zakřížkované pole a zvolenou odpověď vyznačte křížkem do nového pole.

- Jakýkoliv jiný způsob záznamu odpovědí a jejich oprav bude považován za nesprávnou odpověď.

TESTOVÝ SEŠIT NEOTVÍREJTE, POČKEJTE NA POKYN!

1 bod

1 Výraz s proměnnou $x \in \mathbf{R}$ rozložte na součin lineárních dvojčlenů.

$$x^3 - 3x^2 - x + 3 =$$

1 bod

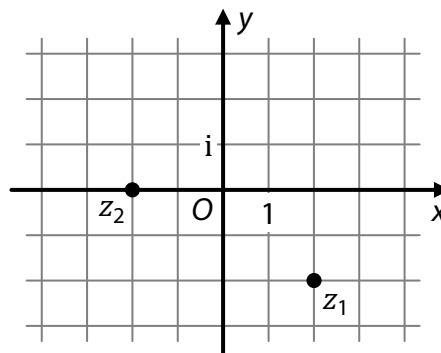
2 Jestliže mnohočlen $P(x)$ s proměnnou $x \in \mathbf{R}$ vydělíme trojčlenem $(x^2 + x + 2)$, dostaneme neúplný podíl $(x - 2)$ a zbytek (-4) .

Určete mnohočlen $P(x)$.

VÝCHOZÍ TEXT A OBRÁZEK K ÚLOZE 3

V Gaussově rovině jsou (v mřížových bodech) zobrazena komplexní čísla z_1 a z_2 .

Platí: $z = z_1 : z_2$.

(CZVV)

1 bod

3 Zapište číslo z v goniometrickém tvaru tak, aby jeho argument φ byl z intervalu $\langle 0; 2\pi \rangle$.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 4

Výrobní družstvo vyrobilo sadu stejných sekaček, každou s týmiž náklady na její výrobu. Polovinu sekaček družstvo prodalo za cenu o 70 % vyšší, než byly náklady na jejich výrobu. Každou další sekačku družstvo prodává za cenu o 50 % vyšší, než byly náklady na její výrobu.

Přestože družstvo ještě neprodalo všechny sekačky, peníze získané za prodané sekačky již nyní přesně pokryly náklady na výrobu celé sady sekaček.

(CZVV)

max. 3 body

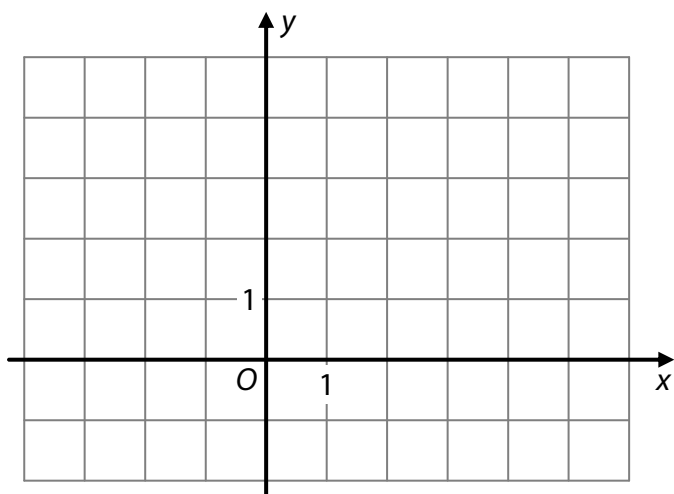
4 Vypočtete, kolik procent všech vyrobených sekaček již družstvo prodalo.

V záznamovém archu uveďte celý postup řešení.

VÝCHOZÍ TEXT, OBRÁZEK A TABULKA K ÚLOZE 5

Pro všechna $x \in \mathbf{R}$ je dána funkce $f: y = a^x$, kde $a \in \mathbf{R}^+ \setminus \{1\}$ a pro kterou platí:

$$a^{x+2} = 2 \cdot a^x$$

x	-2	0	2	4
a^x		1		

(CZVV)

max. 2 body

5

5.1 Zakreslete graf funkce f v kartézské soustavě souřadnic Oxy a vyznačte v grafu všechny body, jejichž x -ové souřadnice jsou uvedeny v tabulce (chybějící y -ové souřadnice dopočtete).

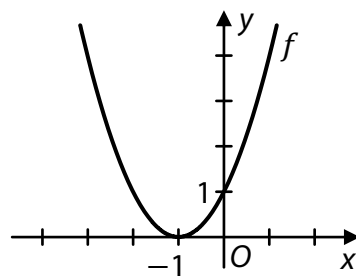
V záznamovém archu obtáhněte vše **propisovací tužkou**.

5.2 Vypočtete hodnotu $f(1)$.

VÝCHOZÍ TEXT A GRAF K ÚLOZE 6

V kartézské soustavě souřadnic Oxy je sestrojen graf kvadratické funkce f s definičním oborem $\mathbf{R}$.

Pro funkci g platí: $g(x) = -f(x + 2)$.

(CZVV)

max. 2 body

6

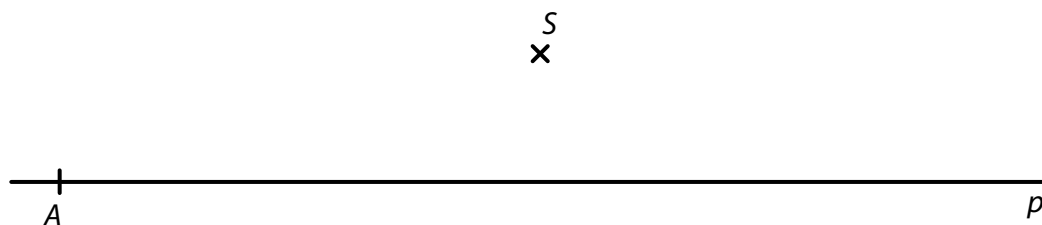
6.1 Definiční obor funkce g lze zapsat jako sjednocení $(I_1 \cup I_2)$ takových dvou intervalů, že v každém z nich je funkce g monotónní.

Z obou těchto intervalů zapište ten interval, v němž je funkce g klesající.

6.2 Určete souřadnice průsečíku Y grafu funkce g se souřadnicovou osou y .

VÝCHOZÍ TEXT A OBRÁZEK K ÚLOZE 7

V rovině leží body A, S . Bodem A prochází přímka p .

(CZVV)

max. 3 body

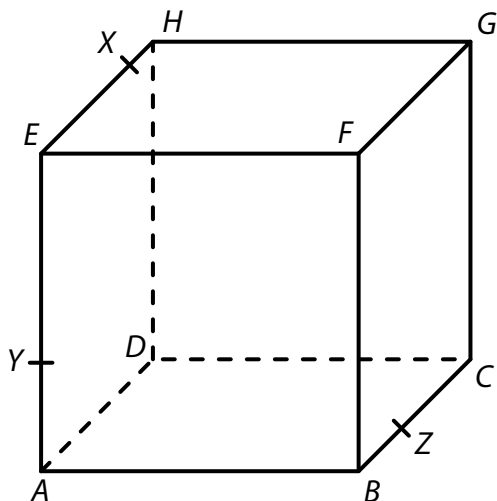
- 7** Bod A je vrchol obdélníku $ABCD$. Na přímce p leží ještě vrchol C obdélníku.
Bod S je střed strany CD obdélníku $ABCD$.
- 7.1 Hledáme vrcholy B, C, D obdélníku $ABCD$.
Proveďte náčrtek obdélníku $ABCD$ a запиšte rozbor nebo postup konstrukce.

- 7.2 V obrázku sestrojte chybějící vrcholy obdélníku $ABCD$ a obdélník narýsujte.
Najděte všechna řešení.

V záznamovém archu obtáhněte vše **propisovací tužkou**.

VÝCHOZÍ TEXT A OBRÁZEK K ÚLOZE 8

V krychli $ABCDEFGH$ leží bod X na hraně EH , bod Y leží na hraně AE a bod Z na hraně BC .

(CZVV)

max. 2 body

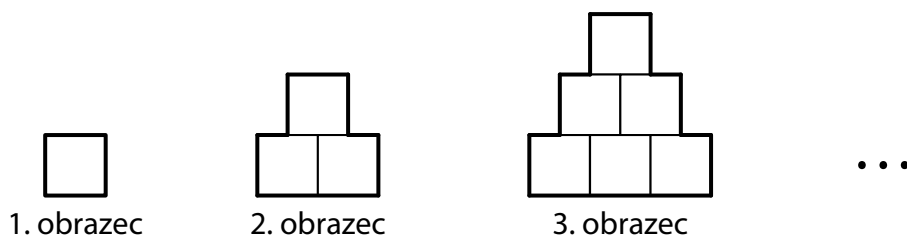
8 Sestrojte řez krychle $ABCDEFGH$ rovinou XYZ .

V záznamovém archu obtáhněte vše propisovací tužkou.

VÝCHOZÍ TEXT A OBRÁZEK K ÚLOZE 9

Na obrázku jsou nakresleny tři obrazce složené ze čtverců o straně délky 1 cm.

Za těmito obrazci následují další. Obrazec s pořadovým číslem $n > 1$ se vytvoří z předchozího obrazce přidáním spodní řady, která obsahuje n čtverců.

(CZVV)

max. 3 body

9 Jeden z obrazců je složen z 210 čtverců.

9.1 Vypočtěte, kolikátý je tento obrazec.

9.2 Vypočtěte v cm obvod tohoto obrazce.

V záznamovém archu uveďte v obou částech úlohy celý **postup řešení**.

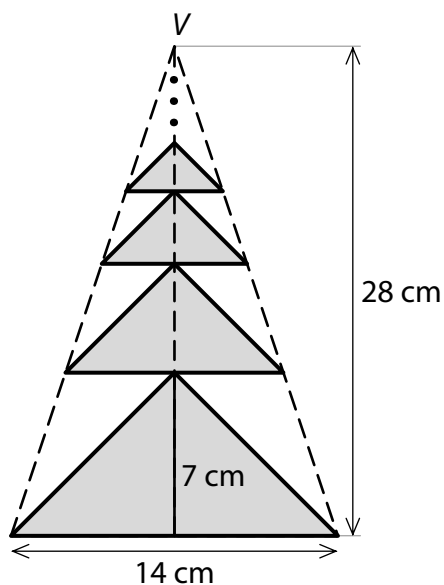

VÝCHOZÍ TEXT A OBRÁZEK K ÚLOZE 10

Šedý obrazec je složen z nekonečně mnoha rovnoramenných trojúhelníků. Každé dva sousední trojúhelníky mají právě jeden společný bod a jsou obrazem a vzorem ve stejnoolehlosti se středem V . Na obrázku jsou zakresleny pouze 4 trojúhelníky.

V největším trojúhelníku má základna délku 14 cm a výška na základnu velikost 7 cm.

Výška celého obrazce je 28 cm.

(CZVV)

max. 3 body

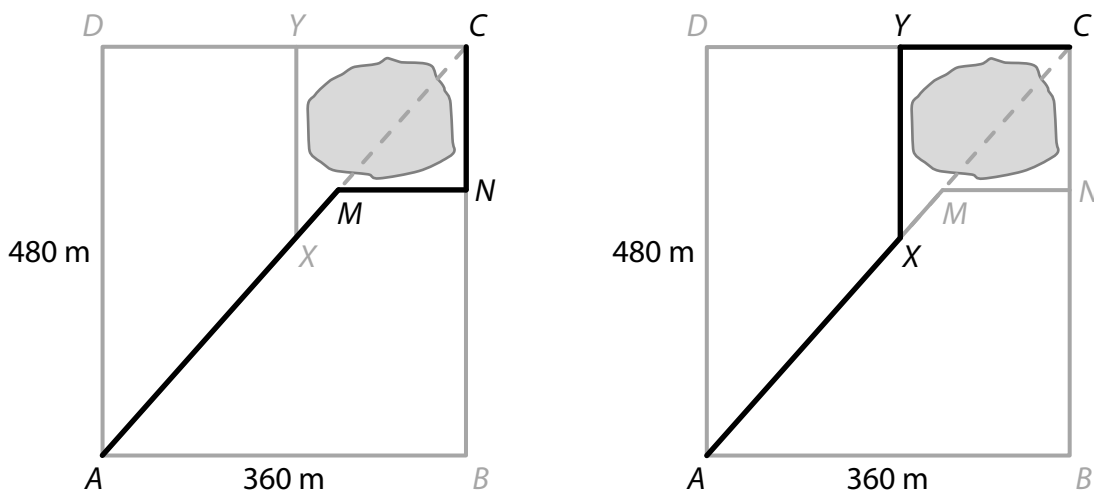
10 Vypočtete v cm^2 obsah šedého obrazce.

V záznamovém archu uveďte celý postup řešení.

VÝCHOZÍ TEXT A OBRÁZEK K ÚLOZE 11

Obdélníkový pozemek $ABCD$ má rozměry 360 m a 480 m. Uvnitř pozemku je rybníček.

První cestu mezi protějšími rohy pozemku představuje lomená čára $AMNC$, druhou cestu lomená čára $AXYC$. Oba body X, M leží na úhlopříčce AC , body N, Y na stranách obdélníku a úsečky MN, XY jsou rovnoběžné se stranami obdélníku.

(CZVV)

max. 4 body

11

11.1 U první cesty tvoří délka úsečky AM dvě třetiny délky úhlopříčky AC .

Vypočtete, v jakém poměru je délka úsečky AM ku délce lomené čáry MNC .

11.2 U druhé cesty je délka úsečky AX stejná jako délka lomené čáry XYC .

Vypočtete v metrech délku lomené čáry $AXYC$ představující druhou cestu.

V záznamovém archu uveďte v obou částech úlohy celý postup řešení.

12 Přiřadte ke každé úloze (12.1–12.3) její řešení (A–F).

- 12.1 Ota má 8 her a Šimon 6 her (všech 14 her je navzájem různých).
Ota vymění kterékoli 2 své hry za libovolné 2 Šimonovy hry.

Kolika způsoby si chlapani mohou hry takto vyměnit? _____

- 12.2 Na digitálních hodinách se každý časový údaj (v hodinách a minutách) mezi půlnocí a 10. hodinou zobrazuje právě **třemi** číslicemi (např. 0:08, 0:21, 9:50).

Kolik z těchto časových údajů obsahuje tři vzájemně různé číslice? _____

- 12.3 V kině je posledních 5 volných míst v páté řadě a 2 místa ve druhé řadě.
Čtyři ze sedmi příchozích chtějí sedět v páté řadě, jedna osoba ve druhé řadě
a zbývající dvěma osobám je řada lhostejná.

**Kolika způsoby je možné na jednotlivá místa rozsadit těchto 7 osob
v souladu s jejich požadavky?** _____

- A) 420
- B) 432
- C) 458
- D) 480
- E) 486
- F) jiný počet

max. 3 body

13 Přímka $p: y = x$ protíná kuželosečku v bodech M, N .

Přiřadte ke každé kuželosečce (13.1–13.3) vzdálenost (A–F) bodů M, N .

13.1 Kružnice se středem $S[0; 0]$, která prochází bodem $A[-4; 2]$. _____

13.2 Elipsa daná rovnicí $x^2 + 4y^2 - 40 = 0$. _____

13.3 Parabola s vrcholem $V[0; -1,5]$ a ohniskem $F[0; -1]$. _____

A) $4\sqrt{2}$

B) $2\sqrt{10}$

C) 8

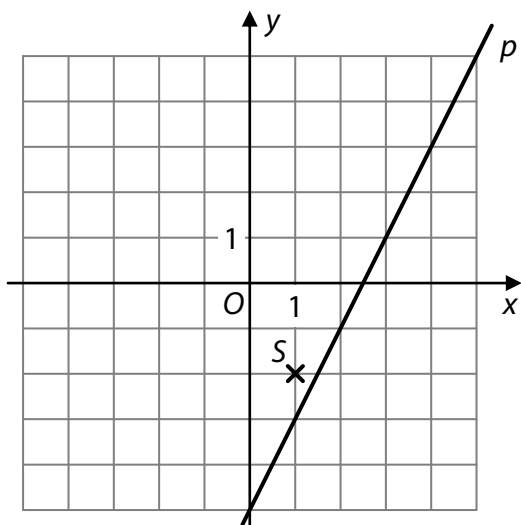
D) $4\sqrt{5}$

E) 16

F) jiná vzdálenost

VÝCHOZÍ TEXT A OBRÁZEK K ÚLOZE 14

V kartézské soustavě souřadnic Oxy je zakreslena přímka p a bod S .

(Bod S je mřížový, přímka p prochází 6 mřížovými body zobrazené části čtvercové sítě.)

(CZVV)

2 body

14 Přímka q je obrazem přímky p ve středové souměrnosti se středem S .

Která rovnice je obecnou rovnicí přímky q ?

- A) $x - 2y + 4 = 0$
- B) $x - 2y - 4 = 0$
- C) $2x - y + 5 = 0$
- D) $2x - y + 3 = 0$
- E) $2x - y - 3 = 0$

2 body

15 **Která nerovnice má v oboru $\mathbb{R}$ tutéž množinu všech řešení jako nerovnice $x - 1 < 0$?**

- A) $\frac{x - 1}{-3} < 0$
- B) $\frac{x^2 + 1}{x - 1} < 0$
- C) $\frac{x^2 - 1}{x + 1} < 0$
- D) $\frac{x(x - 1)}{x} < 0$
- E) $\frac{x - 1}{x^2} < 0$

16 Je dáno číslo:

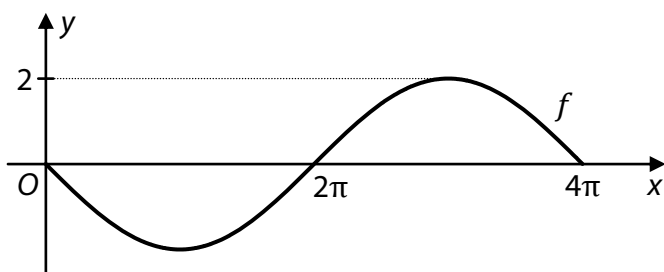
$$a = \frac{81^{121} - 3^{481}}{27^{60} \cdot 9^{10}}$$

Které tvrzení je pravdivé?

- A) Číslo a není celé číslo.
- B) Číslo a je liché.
- C) Číslo a je násobkem třinácti.
- D) Číslo a je větší než 81^{71} .
- E) Číslo a je možné zapsat ve tvaru 3^k , kde $k \in \mathbf{N}$.

VÝCHOZÍ TEXT A GRAF K ÚLOZE 17

Funkce f s proměnnou $x \in \langle 0; 4\pi \rangle$ má předpis ve tvaru $y = a \cdot \sin(bx)$, kde $a, b \in \mathbf{R}$.
Funkce f je určena následujícím grafem.

(CZVV)

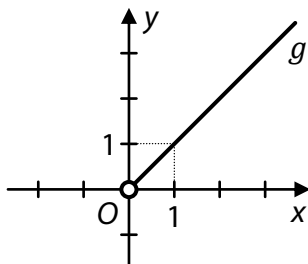
2 body

17 **Která z množin je množinou všech $x \in \langle 0; 4\pi \rangle$, pro něž platí $f(x) > -1$?**

- A) $\left\langle 0; \frac{\pi}{6} \right\rangle \cup \left(\frac{5\pi}{6}; 4\pi \right)$
- B) $\left\langle 0; \frac{\pi}{3} \right\rangle \cup \left(\frac{5\pi}{3}; 4\pi \right)$
- C) $\langle 0; \pi \rangle \cup (\pi; 4\pi)$
- D) $\left\langle 0; \frac{7\pi}{3} \right\rangle \cup \left(\frac{11\pi}{3}; 4\pi \right)$
- E) $\left(\frac{\pi}{6}; \frac{5\pi}{6} \right)$

VÝCHOZÍ TEXT A OBRÁZEK K ÚLOZE 18

Polopřímka bez počátečního bodu zakreslená v kartézské soustavě souřadnic Oxy je grafem funkce g .

(CZVV)

2 body

- 18** Každá z pěti funkcí h_1-h_5 je definována pro všechna $x \in \mathbf{R}$, pro která má smysl výraz na pravé straně jejího předpisu.

Která z funkcí h_1-h_5 má stejný graf jako funkce g ?

- A) $h_1: y = \frac{\log_5 x^2}{\log_5 x}$
- B) $h_2: y = \frac{2x \cdot \log_5 x}{\log_5 x^2}$
- C) $h_3: y = 5^{\log_5 x}$
- D) $h_4: y = \log_5 5^x$
- E) $h_5: y = \frac{(\log_5 5^x)^2}{x}$

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 19

V balíčku je 12 karet očíslovaných přirozenými čísly od 1 do 12.
(Každá karta obsahuje právě jedno číslo, žádné dvě karty nejsou očíslovány stejným číslem.)
Balíček zamícháme a náhodně vytáhneme dvojici karet.

(CZVV)

2 body

19 Jaká je pravděpodobnost, že součet obou čísel na tažených kartách je dělitelný šesti?

A) $\frac{1}{22}$

B) $\frac{4}{33}$

C) $\frac{3}{22}$

D) $\frac{5}{33}$

E) jiná hodnota pravděpodobnosti

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 20

Uvažujme dvě tělesa – **rotační válec** a **polokouli**.

Výška válce je o polovinu větší než poloměr r jeho podstavy.

Povrch polokoule (tedy včetně podstavy) je stejný jako povrch válce. Poloměr polokoule označme R .

(CZVV)

2 body

20 Který vztah vyjadřuje závislost poloměrů R a r ?

A) $R = r$

B) $R = \frac{5}{3} \cdot r$

C) $R = \sqrt{3} \cdot r$

D) $R = \frac{\sqrt{30}}{2} \cdot r$

E) $R = \frac{\sqrt{15}}{3} \cdot r$

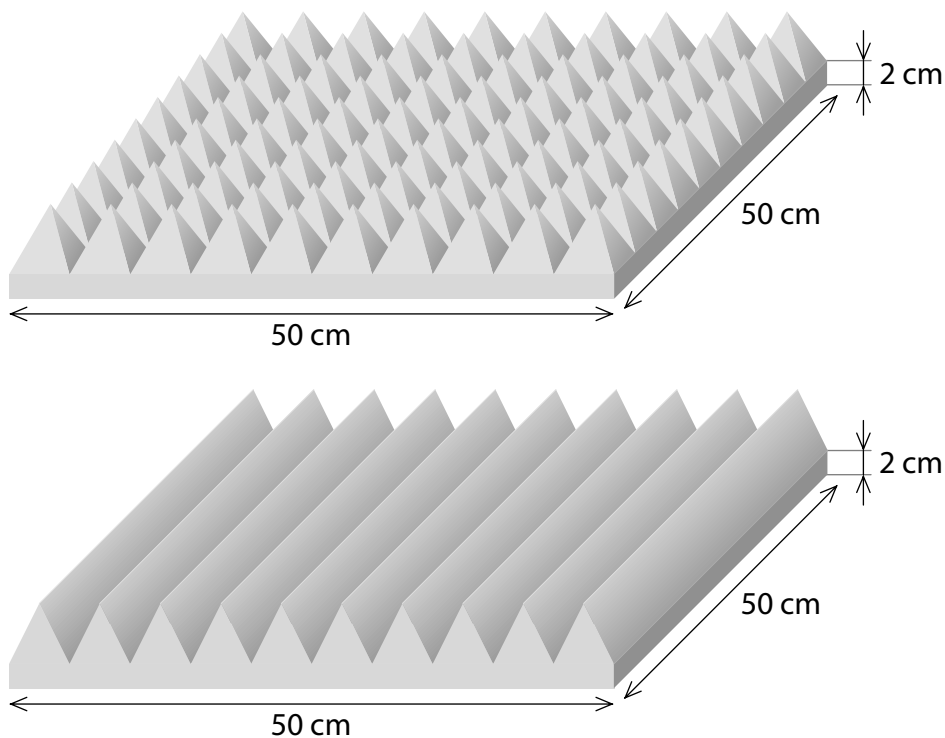
VÝCHOZÍ TEXT A OBRÁZEK K ÚLOZE 21

Profilované desky z akustické pěny se vyrábějí ve dvou provedeních.

Spodní část každé desky tvoří **platforma** tvaru pravidelného čtyřbokého hranolu s podstavnou hranou délky 50 cm a výškou 2 cm.

V prvním provedení horní podstavu platformy zcela pokrývá 100 shodných pravidelných čtyřbokých jehlanů. V každém jehlanu je výška stejná jako délka podstavné hrany.

Ve druhém provedení horní podstavu platformy zcela pokrývá 10 shodných kolmých trojbokých hranolů. Podstava trojbokého hranolu má tvar rovnoramenného trojúhelníku, který přilehá k platformě svou základnou. Výška na základnu je stejná jako délka základny.

(CZVV)

2 body

21 Jaký je poměr objemů obou provedení akustických desek (větší objem ku menšímu)?

- A) 27 : 22
- B) 14 : 9
- C) 3 : 2
- D) 2 : 1
- E) jiný poměr

VÝCHOZÍ TEXT A TABULKA K ÚLOZE 22

Právě tři skupiny vězňů A, B, C vyráběly ochranné pláště pro zdravotníky. Každý vězeň téže skupiny ušil stejný počet plášťů.

Ve **skupině A** je p vězňů a **každý** z nich ušil $(2p - 1)$ plášťů.

Skupina B má o p vězňů více než skupina A, ale **celkem** vyrobila o p plášťů méně než skupina A.

Skupina C má sice o 1 vězně méně než skupina A, každý její vězeň však ušil o 2 pláště více, než ušil každý vězeň skupiny A.

Skupina	A	B	C
Počet vězňů	p		
Počet plášťů, které ušil jeden vězeň	$2p - 1$		
Celkový počet vyrobených plášťů			

(CZVV)

max. 3 body

22 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení (22.1–22.3), zda je pravdivé (A), či nikoli (N).

	A	N
22.1 Ze všech vězňů, kteří šili pláště, je méně než polovina ve skupině B.	☐	☐
22.2 Každý vězeň skupiny A ušil o p plášťů více, než ušil každý vězeň skupiny B.	☐	☐
22.3 Skupina C celkem vyrobila více plášťů než skupina A.	☐	☐

ZKONTROLUJTE, ZDA JSTE DO ZÁZNAMOVÉHO ARCHU UVEDL/A VŠECHNY ODPOVĚDI.
